

Kurs-PM AK126V Antropocen, 4 hp

Kursomgång: HT 2023

Kursinnehåll

Begreppet Antropocen syftar på en föreslagen ny geologisk epok i vilken påverkan av mänskliga aktiviteter på jordsystemet som helhet har blivit stratigrafiskt synliga. Människor har nu blivit en dominerande och förändrande faktor för jordens framtida historia, så att ödet för områden som biosfär (liv), atmosfär (luft), hydrosfär (vatten) och kryosfär (is) beror på dagens kollektiva handlingar. För närvarande pågår intensivt arbete med att formellt godkänna den nya epoken Antropocen inom det geologiska samfundet, vilket därmed kommer att innebära att vi lämnar den stabilare epoken Holocen som pågått i ca 11 700 år och under vilken mänsklig kultur utvecklats. Inom humaniora och samhällsvetenskap, liksom inom konst och miljödebatt, har begreppet redan fått stor spridning och blivit mycket omdiskuterat. Antropocen ringar in den globala miljökris vi befinner oss i samtidigt som det tvingar fram helt nya perspektiv på livet på jorden genom att anlägga djuphistoriska tidsperspektiv och kosmologiska frågeställningar om det mänskliga predikamentet. I Antropocen kollapsar distinktionen mellan människa och natur eftersom människan själv blivit en geologisk kraft som påverkar hela jordsystemet. I den här kursen erbjuds ett brett grepp på detta storskaliga fenomen med en integrativ ingång där vi studerar litteratur från både naturvetenskap och samhällsvetenskap/ humaniora. Vi fördjupar oss i de geologiska grunderna för Antropocen och lär oss om arbetet med att hitta en markör och därigenom ett startdatum för den nya epoken, liksom de vetenskapliga diskussioner som omgärdat olika förslag. Vi diskuterar också den kritik mot begreppet som kommit från främst samhällsvetenskap och humaniora och vilka konsekvenserna av den nya epoken blir inom olika fält.

Lärandemål

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

- redogöra för innebörden av begreppet antropocen som ny geologisk tidsepok i ett naturvetenskapligt och humanistiskt-samhällsvetenskapligt perspektiv.
- kritiskt diskutera politiska, sociala, materiella och historiska dimensioner av antropocen.

Kursen är på grundnivå och betygsskalan är P, F.

Kursupplägg

Kursen ges på distans och använder de digitala undervisningsverktygen Zoom och Canvas. Kursmötena sker i Zoom och kursmaterial, inlämning av uppgifter och annan kommunikation sker genom kursens sida i Canvas.

Det är 5 seminarier i kursen och aktiv närvaro krävs på 4 av dessa. Seminarierna äger rum på torsdagar mellan kl 13:15 och 15:00 på Zoom. Till alla utom det första seminariet ska texter läsas och kommenteras. Dessa texter ska laddas upp i Canvas senast en dag innan seminariet

kl. 22. Varje seminarium börjar med en föreläsning på annonserat ämne. Den andra timmen diskuteras föreläsningen och de lästa texterna.

Examination och slutförande

Kursen har kontinuerlig examination i form av textreflektioner och en längre essä samt aktivt deltagande på seminarierna.

Till seminarium 1-5 läser ni en eller flera texter som finns listade i schemat nedan. Ni ska skriva en reflektion över texterna till varje seminarium unntagen det första. Reflektionen ska inledas med namn och de texter som diskuteras. Reflektionen ska vara 500-1000 ord lång och innehålla både en sammanfattning av texterna och en kritisk diskussion av innehållet. Reflektionen ska avslutas med en fråga som skulle kunna användas för att diskutera texten i grupp.

I slutet av kurset skal ar och en skriva en kort essä med utgångspunkt i två texter som ni väljer från en längre lista som finns i slutet av detta kurs-PM. Ni ska, med utgångspunkt i valda texter, skriva en diskuterande essä på ca 2000 ord (en avvikelse på 10 procent är godkänd), där perspektiv från kursen ska vara synliga. Essän ska vara resonerande och diskuterande med underbyggda resonemang. Essän lämnas in senast 14. desember i Canvas.

Kommentar till examination

Examinator beslutar, baserat på rekommendation från KTH:s handläggare av stöd till studenter med funktionsnedsättning, om eventuell anpassad examination för studenter med dokumenterad, varaktig funktionsnedsättning.

Examinator får medge annan examinationsform vid om examination av enstaka studenter. Uppgifterna ska lämnas in i tid i aktuell uppgift i Canvas. Tre sena inlämningar kommer att resultera i en extrauppgift.

Vid Fx har studenten 6 veckor på sig att komplettera genom en ny inlämning i Canvas och mail till kursassistenten.

Schema och kurslitteratur

En extra uppgift kan kompensera frånvaro från ett seminarium utöver det tillfälle man får missa. Vid frånvaro från fler än tre seminarier måste kursen gås om.

Medverkande lärare

Adam Wickberg (kursansvarig)

Sverker Sörlin

Sabine Höhler

Eric Paglia

Susanna Lidström

Erik Ljungberg (kursassistent)

Administrativ hjälp kan fås på kursexp@abe.kth.se

Datum	Föreläsare	Tema	Litteratur
9/11, 13.15-15	Sverker Sörlin	Antropocen: En idéhistoria	Sverker Sörlin, <i>Antropocen: En Essä om Människans Tidsålder</i> (Weyler, 2017) Følgende kapitler skal lesas innan seminariet: Människorna som summa (s. 9-30) Vem gör vad mot vem? (s. 102-123) Antropocen och rättvisan (s. 200-211)
16/11, 13.15-15	Eric Paglia	Dating the Anthropocene	Zalasiewicz et. al. (2015) When did the Anthropocene begin? A mid-twentieth century boundary level is stratigraphically optimal. <i>Quaternary International</i> . Volume 383, pp. 196-203. Hamilton, C. (2016). The Anthropocene as rupture. <i>The Anthropocene Review</i> , 3(2), 93-106. https://doi.org/10.1177/2053019616634741 Ellis, E. (2023). Why I Resigned from the Anthropocene Working Group. https://anthroecology.org/why-i-resigned-from-the-anthropocene-working-group/
23/11, 13.15-15	Adam Wickberg	Antropocenhistoria	Fredrik Albritton Jonsson och Deborah Coen, "Between History and Earth System Science", <i>ISIS</i> 113 (2). Simon, Zoltan & Adeney Thomas, Julia. "Earth System Science, Anthropocene Historiography, and Three Forms of Human Agency." <i>ISIS</i> 113 (2). Renn, Jürgen. "From the History of Science to Geoanthropology", <i>ISIS</i> 113 (2).

30/11, 13.15-15	Sabine Höhler	Anthropocene and Scale (föreläsning på engelska)	Westermann, Andrea & Sabine Höhler. "Writing History in the Anthropocene: Scaling, Accountability and Accumulation" <i>Geschichte & Gesellschaft</i> 46 (2020): 579-605. Dipesh Chakrabarty. "The Planet: An Emergent Humanist Category" <i>Critical Inquiry</i> 46 (201).
7/12, 10:15- 12:00	Susanna Lidström	Havet och antropocen	Davor Vidas, Jan Zalasiewicz, Mark Williams and Colin Summerhayes, "Climate Change and the Anthropocene: Implications for the Development of the Law of the Sea" I <i>The Law of the Sea and Climate Change</i> ed. Elise Johansen, Signe Busch & Ingvild Jakobsen (Cambridge University Press, 2021). Oreskes, N. (2014). Scaling Up Our Vision. <i>Isis</i> , 105(2), 379–391. https://doi.org/10.1086/676574

Litteraturlista:

Valbara texter till essä. Titlar som avser hela böcker behöver inte läsas i sin helhet, utan ett eller flera kapitel kan utgöra utgångspunkt för essän.

Chakrabarty, Dipesh. "The Climate of History: Four Theses", *Critical Inquiry* vol. 35, no. 2 (2009).

Chakrabarty, Dipesh. "The Planet: An Emergent Humanist Category" *Critical Inquiry* 46 (201

Davies, Jeremy. *Birth of the Anthropocene* (Oakland: University of California Press 2016)

Edwards, Paul. "Knowledge Infrastructures for the Anthropocene", *Anthropocene Review* 4 (1).

Haff, Peter "Humans and technology in the Anthropocene: Six rules" *The Anthropocene Review* vol. 1, no. 2 (2014) : pp. 126–136, doi:[10.1177/2053019614530575](https://doi.org/10.1177/2053019614530575)

Lehman, Jessica. "Making an Anthropocene Ocean: Synoptic Geographies of the International Geophysical Year (1957-1958)", *Annals of American Association of Geographers*, vol. 110 (2020).

Lenton, T. M., Dutreuil, S., & Latour, B. (2020). Life on Earth is hard to spot. *The Anthropocene Review*, 7(3), 248–272. <https://doi.org/10.1177/2053019620918939>

Lewis, Simon and Mark Maslin, "Defining the Anthropocene," *Nature* vol. 519 (2015): pp. 171–180, <https://doi.org/10.1038/nature14258>;

Malm, Andreas and Alf Hornborg, "The Geology of Mankind? A Critique of the Anthropocene Narrative," *Anthropocene Review* 1, no. 1 (2014): 109.

Moore, Jason. *Anthropocene or Capitalocene? Nature, History, and the Crisis of Capitalism* (London: Verso, 2016)

Pesa, Iva. "A Planetary Anthropocene? Views from Africa", *ISIS* vol. 113, no. 2: 386-395.

Renn, Jürgen. "From the History of Science to Geoanthropology", *ISIS* 113 (2)

Ruddiman, William. "The Anthropogenic Greenhouse Era Began Thousands of Years Ago," *Climatic Change* vol. 61 (2003): pp. 261–293.

Thomas, Julia Adeney, Mark Williams, and Jan Zalasiewicz, *The Anthropocene: A Multidisciplinary approach*. Ch. 4, "The Anthropocene and Climate Change" London: Polity Press, 2020.

Steffen, Will, William Broadgate, Lisa Deutsch, et al., "The trajectory of the Anthropocene: The Great Acceleration," *The Anthropocene Review*. vol. 2, no. 1 (2015): pp. 81–98. doi:[10.1177/2053019614564785](https://doi.org/10.1177/2053019614564785)

Simon, Zoltan & Adeney Thomas, Julia. "Earth System Science, Anthropocene Historiography, and Three Forms of Human Agency." *ISIS* 113 (2).

Sörlin, Sverker. *Antropocen: En Essä om Människans Tidsålder* (Weyler, 2017).

Sörlin, Sverker, & Erik Isberg. "Synchronizing Earthly Timescales: Ice, Pollen, and the Making of Proto-Anthropocene Knowledge in the North-Atlantic Region." *Annals of the American Association of Geographers* 111, no. 3 (2021): 717–728.

Vidas, Jan Zalasiewicz, Mark Williams and Colin Summerhayes, "Climate Change and the Anthropocene: Implications for the Development of the Law of the Sea" | *The Law of the Sea and Climate Change* ed. Elise Johansen, Signe Busch & Ingvild Jakobsen (Cambridge University Press, 2021).

Warde, Paul, Libby Robin & Sverker Sörlin, "Stratigraphy for the Renaissance: Questions of expertise for 'the environment' and 'the Anthropocene'", *Anthropocene Review* vol. 4, no. 3

Westermann, Andrea & Sabine Höhler. "Writing History in the Anthropocene: Scaling, Accountability and Accumulation" *Geschichte & Gesellschaft* 46 (2020): 579-605

Wickberg, Adam. "Anthropogenic Markers as Environing Media"
Anthropogenic Markers: Stratigraphy and Context C. Rosol och G. Rispoli (Red.) (Berlin: HKW/ Max Planck Institute for the History of Science, 2022),
<https://www.anthropocene-curriculum.org/anthropogenic-markers>

Wickberg, Adam. "Reconfiguring Temporality in the Anthropocene", *Resilience: A Journal of the Environmental Humanities*, vol. 8, issue 4, 2020.

Zalasiewicz, Jan et al., "Stratigraphy and the Geological Timescale", in *The Anthropocene as a Geological Time Unit: A Guide to the Scientific Evidence and Current Debate*, eds. J. Zalasiewicz et al. Cambridge: Cambridge University Press, 2019,

Zalasiewicz, Jan et al., "When Did the Anthropocene Begin? A Mid-twentieth Century Boundary Level Is Stratigraphically Optimal," *Quaternary International*, no. 383 (2015):